

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
IRM: 33-104, 33-140 IRM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 27232/2008. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva délegyházi lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület 54/2008. (VIII. 04.) számú állásfoglalása megállapításaira – az alapjogot súlyosan sértő rendőri intézkedés ellen benyújtott panaszát a rendőri intézkedés jogalapja vonatkozásában

elutasítom,

egyúttal az élethez, testi épséghez fűződő jogok sérelme, a jobbiztonság, tisztességes eljáráshoz való jogok érintettsége kapcsán

helyt adok.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. tv. (a továbbiakban : Ket.) 109. § (2) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, az ellen közvetlen bírósági felülvizsgálatnak van helye. A keresetlevelet jelen határozat közlésétől számított harminc napon belül, hatóságomon keresztül lehet benyújtani a Fővárosi Bírósághoz a Ket. 109. § (1) bekezdése, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján.

A határozatot kapják:

1. Panaszos
2. Független Rendészeti Panasztestület
3. Veszprém Megyei Rendőr-főkapitányság Vezetője
4. Balatonalmádi Rendőrkapitányság Vezetője
5. Balatonfüredi Rendőrkapitányság Vezetője
6. Irattár

INDOKOLÁS

A panaszos 2008. június 14-én délelőtt 8 óra körül személygépkocsijával Balatonfüred irányába tartott, amikor a 71. számú főúton Káptalanfüred belterületén egy civil gépkocsi elévágott és annak civil ruhás vezetője kézmozdulatokkal megpróbálta őt megállítani. A panaszos állítása szerint a körülményekből az intézkedő személy rendőri mivoltát nem ismerte fel, illetve a gépkocsiról sem derült ki, hogy rendőrségi jármű, így trükkös lopástól tartva nem állt meg. Személygépkocsijával tovább közlekedett, ennek során azonban az őt követő jármű többször veszélyesen megelőzte, próbálta őt az útról leszorítva hirtelen fékezésekkel, keresztbe fordulással megállásra kényszeríteni. Az előzések alkalmával a civil autó sofőrje folyamatosan mutogatott egy összegyűrt mellényt és azt, hogy álljon meg. A panaszos szerint mivel ez a magatartás többször is a közlekedés biztonságát veszélyeztette, így még kevésbé gondolta, hogy vele szemben rendőri intézkedés történik. A panaszos az őt üldöző autót többször visszaelőzte, kikerülte a civil járművet, elmondása szerint a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet szabályait betartva.

Balatonfüred területére érve a civil jármű sofőrje továbbra is folyamatosan a panaszos gépkocsija előtt balra tartva haladt. Mivel panaszos az eredeti úti célján túlhaladt, egy mellékutcába kanyarodott, ahol egy parkolóban megfordult, hogy visszainduljon célja felé. Ekkor az eddig őt követő jármű vele szemben közlekedett, majd keresztbe elévágott. A panaszos – állítása szerint – alacsony sebességgel haladt, ezért a gépkocsi balra rántásával elkerülte az összeütközést, azonban a gépkocsi bal első gumibroncsa kiszakadt, illetve további alkatrészei megsérültek (a panaszos állítása szerint anyagi kára kb. 50.000 Ft).

A panaszos ekkor megállt a parkolóban, ahova a civil jármű is követte, annak vezetője kiszállva az autóból számonkérő hangon kérdezte, hogy *„mit képzelsz magad, hogy három autót megelőz ott, ahol csak ötvennel lehet menni?”* Felszólította a panaszost, hogy adja át az igazolványát, illetve, hogy várja meg a kikerülő rendőröket, akiket időközben ő hívott. Panaszos erre megkérdezte, hogy *„Ön kicsoda és milyen alapon követ el közúti veszélyeztetés büntetést ellenem?”* Az intézkedő civil ruhás rendőr közölte, hogy panaszos *„nem állt meg az ő jelzéseire”*, majd felvette a sárga (elől POLICE, hátul RENDŐRSÉG) feliratú mellényét és ismételten igazolásra szólította fel panaszost. A panaszos nem adta át iratait, és közölte, hogy *„amíg nem igazolja magát, addig ő a számomra egy senki”* A civil ruhás személy erre közölte, hogy *„mivel megtagadta a rendőri igazoltatást, ezért előállítására fog sor kerülni.”*

A panaszos eközben kerékpárját kivette az autójából, hogy azzal haladjon tovább úti céljához. A civil ruhás személy ekkor közelebb lépett és közölte, hogy *„várja meg a rendőri intézkedést, ha nem, akkor vele szemben testi kényszert fog alkalmazni.”* A panaszos ekkor ismét kérte, hogy igazolja magát, különben a személyi szabadság korlátozása jogellenesnek minősül. Ennek a civil ruhás személy nem tett eleget, a panaszos kerékpárral megpróbált a helyszínről távozni, mire a civil ruhás személy a panaszos jobb karját hátracsavarta és üvöltötte, hogy *„elő lesz állítva, ha a rendőri intézkedésnek ellenszegül.”* A panaszos ekkor segítségért kiabált, majd néhány perc múlva egy motoros rendőr érkezett a helyszínre, és felszólította a panaszost, hogy igazolja magát. A panaszos a felszólításnak eleget tett, majd kérte a motoros rendőrt, hogy *„szólítsa fel a civil ruhás személyt kilétének igazolására.”* A motoros erre közölte, hogy nem teheti, mivel a civil ruhás személy az ő felettese. Időközben egy másik motoros rendőr is megérkezett.

A civil ruhás személy tájékoztatta a rendőröket, hogy panaszos szabálytalanul előzött, majd nem volt hajlandó megállni a rendőri jelzésre, hiába próbálta ő többször is megállásra

kényszeríteni. Az igazoltatás során a panaszos adatait egyeztetették, ekkor a civil ruhás személy az intézkedő rendőröknek megmutatta szolgálati igazolványát.

A panaszos még egyszer kérte a civil ruhás személyt, hogy neki is mutassa meg, de erre nem volt hajlandó, és felszólította, hogy „*álljon hátrébb.*” A panaszos erre közölte vele, hogy „*amíg nem igazolja magát addig ő egy senki és ne utasítgassa.*” A civil ruhás személy erre azt válaszolta, hogy „*majd a bíróságon találkozunk, ott megtudja, hogy ki ő*”, majd szólt az eljáró rendőröknek, hogy a panaszost „*lökjék arrébb.*”

A panaszos állítása szerint a civil ruhás személy még röviden beszélt az intézkedő rendőrökkel, hogy mit írjanak a jelentésbe, majd sürgős dologra hivatkozva elhagyta a helyszínt. Mivel a rendőrök a panaszosnál mindent rendben találtak, elengedték a helyszínről. A panaszos elmondta nekik, hogy feljelentést kíván tenni az eset miatt, mire elmondták, hogy a civil ruhás személy a Balatonalmádi Rendőrkapitányságon dolgozik, de a nevét ekkor sem közölték.

Az események kapcsán a Panaszos az alábbi rendőri intézkedésekre vonatkozóan nyújtotta be panaszát a Független Rendészeti Panasztestülethez:

- civil ruhás személy magatartása sértette az arányosság követelményét;
- kifogásolta az intézkedések jogszerűségét, a fellépés módját (útzár, megállásra kényszerítés, testi kényszer alkalmazása);
- sérelmezi a kényszerítő eszközök, illetve a testi kényszer alkalmazását;
- a civil ruhás személy megszegte a KRESZ szabályait, veszélyeztette a közúti közlekedés szabályait.

A Testület a panaszban foglaltak alapján alapjogot súlyosan sértő rendőri intézkedést állapított meg, ami által megállapítható a panaszos

- élethez, testi épséghez fűződő (a megállításhoz előírt feltételek és eszközök hiányában próbálta panaszost megállítani);
- a jogbiztonsághoz, tisztességes eljáráshoz fűződő (jogorvoslatra vonatkozó felvilágosítás elmulasztása, kényszerítő eszközök dokumentálásának hiánya);
- tulajdonhoz fűződő (anyagi kára keletkezett) jogának sérelme.

A bejelentő panasza a rendőri intézkedés jogalapja kivételével, megalapozott.

II.

Döntésem meghozatala során figyelembe vettem a Független Rendészeti Panasztestületnek a panasz kapcsán hozott állásfoglalását, az ügyben keletkezett iratokat, jelentéseket.

A Panasztestület panasznak helyt adó állásfoglalásában kifejtettekkel – az alábbiak kivételével – egyetértek, a panaszt a rendőri intézkedés jogalapja vonatkozásában az alábbiak miatt utasítom el.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 13. § (1) bekezdésében – „*A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez*

a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.” - , továbbá a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) bekezdésében – „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terhel.” – megfogalmazottakra tekintettel a rendőrt szabálysértés észlelése esetén intézkedési kötelezettség terheli.

Az intézkedő rendőr annak céljából, hogy eljárás alá vonja a szabályszegéssel gyanúsítható és a közúti forgalomban szabálytalanul közlekedő személygépkocsi vezetőjét, igyekezett őt megállásra készíteni. A szabályszegés vonatkozásában a panaszt benyújtó személy annak tényét nem vonta kétségbe.

A civil ruhás rendőr az intézkedés megkezdése előtt felmérte, hogy azon eszközök, amelyekkel eredményesen befejezheti az intézkedést, nem állnak rendelkezésre, így telefonon segítséget kért¹. Ettől függetlenül ugyanakkor megkísérelte az intézkedés folytatását és befejezését, ami nem járt sikerrel.

Egyetértve a Panasztestület megállapításával, miszerint a panaszos és az intézkedő rendőr leírása az igazoltatás körülményeiről, illetve a szolgálati igazolvány felmutatásáról egymásnak teljesen ellentmond, egyéb bizonyítékok nem állnak rendelkezésre valamelyik fél álláspontjának valódiságáról megbizonyosodni, a panasz elbírálásánál az intézkedő civil ruhás rendőr által készített jelentést fogadom el. A civil ruhás rendőr közokiratnak minősülő jelentésében a végrehajtott intézkedésről számol be, amelyet az ellenkező bizonyításáig valódinak kell tekinteni.²

A civil ruhás rendőr által észlelt szabálysértés és a parkolóban történt intézkedés között, a közúton lezajlott események felvetik a közlekedési bűncselekmények gyanúját, amelynek vizsgálata a területileg illetékes nyomozó ügyészség jogköre.²

A rendelkezésemre álló iratokból, illetve az eset valamennyi, általam megismert körülménye alapján megállapítható, hogy a magát szolgálatba helyező civil rendőr az igazoltatás, illetve a panaszos megállítására tett kísérletei során nem a tőle elvárható módon járt el, továbbá a kényszerítő eszköz használatáról készült jelentés hiánya, a panaszjogról való tájékoztatás elmulasztása, a helyszínen való visszatartásának körülményei tekintetében nem a

¹ Szolgálati Szabályzat 3.§ (7) „A szolgálaton kívül fellépő rendőr intézkedése jogszerűségének elbírálására, a szolgálatban lévő rendőrre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. A rendőr fellépése előtt felméri, hogy rendelkezésére állnak-e azok az eszközök, amellyel a megkezdett intézkedését eredményesen be tudja fejezni, ha nem, úgy a szolgálati fellépése előtt segítséget kér.”

² Pp. 195.§ (6) „A közokiratot az ellenkező bebizonyításáig valódinak kell tekinteni, a bíróság azonban - ha szükségesnek találja - az okirat kiállítóját hivatalból is megkeresheti, hogy az okirat valódisága tekintetében nyilatkozzék.”

³ Be. 29.§ „Kizárólag az ügyészség végzi a nyomozást a következő bűncselekmények miatt:...
e) a rendőrség, a büntetés-végrehajtási szervezet és a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagja által elkövetett, nem katonai büntetőeljárásra tartozó bűncselekmény, a Vám-és Pénzügyőrség hivatásos állományú tagja, továbbá a pénzügyi nyomozó által elkövetett bármilyen bűncselekmény”

jogszabályok előírásait követte, így a Panasztestület minden egyéb, állásfoglalásban kifejtett, panasznak helyt adó részeivel egyetértek.

Fentiek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 13.§ (1) bekezdése;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII.23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (7) bekezdései, 4.§(2) bekezdése;
- a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 29.§;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 109. § (1)-(2) bekezdése;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195.§ (6) bekezdése, 326. § (7) bekezdése.

Budapest, 2008. augusztus 21.

Dr. Bencze József r. altábornagy
sk.